

Súd: Okresný súd Svidník
Spisová značka: 9T/37/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8618010104
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 03. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Matúš Tarcal
ECLI: ECLI:SK:OSSK:2019:8618010104.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Svidník samosudcom JUDr. Matúšom Tarcalom v trestnej veci proti obž. L. X., pre prečin ohrozenie pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Tr. zákona, na hlavnom pojednávaní dňa 26.03.2019 takto

r o z h o d o l :

C.:

L. X., nar. XX.XX.XXXX vo U., trvale bytom
I. XXX, okr. U.,

sa uznáva za vinného, že

dňa 19.05.2017 asi o 21.10 hod. bez vodičského oprávnenia viedol v Českej republike od obce Babylon smerom na obec Havlovice osobné motorové vozidlo továrenskej značky Renault Laguna, evidenčného čísla SK XXX BB po predchádzajúcom požití liehových nápojov s hladinou najmenej X,XX g/kg alkoholu v krvi, pričom počas jazdy v katastri obce V. po prejazde miernej pravotočivej zákruty, riadenie vozidla nevládol a s týmto havaroval, pričom ako vodič porušil ustanovenie § 4 ods. 2 písm. d/ v nadväznosti na ust. § 137 ods. 2 písm. a/, o/ zákona č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,

teda

vykonával v stave vylučujúcom spôsobilosť, ktorú si privodil vplyvom návykovej látky činnosť, pri ktorej by mohol ohroziť život alebo zdravie ľudí alebo spôsobiť značnú škodu na majetku, čím spáchal

prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Tr. zákona

r o z h o d o l :

Podľa § 289 ods. 1 Tr. zákona a § 56 ods. 2 Tr. zákona s prihliadnutím na § 36 písm. l/, n/, § 38 ods. 2 Tr. zákona peňažný trest vo výmere 500,- (päťsto) eur.

Podľa § 57 ods. 3 Tr. zákona pre prípad, že by výkon peňažného trestu mohol byť úmyselne zmarený, súd ustanovuje náhradný trest odňatia slobody vo výmere 2 (dvoch) mesiacov.

Podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Tr. zákona trest zákazu činnosti riadiť motorové vozidlá v trvaní 3 (tri) roky.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. súd u k l a d á obžalovanému povinnosť nahradiť poškodenému Mestu Domažlice, Česká republika, IČ: 00253316 škodu vo výške 150,- CZK (stopäťdesiat českých korún).

Podľa § 288 ods. 2 Tr. por. súd o d k a z u j e poškodeného Mesto Domažlice, Česká republika, IČ: 00253316 so zvýškom nároku na náhradu škody na civilný proces.

o d ô v o d n e n i e :

Prokurátor Okresnej prokuratúry vo Svidníku podal na tunajší súd dňa 10.04.2018 obžalobu sp. zn. Pv 415/17/7712-6 na obv. L. X. a to pre prečin ohrozenie pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Tr. zákona na tom skutkovom základe, že

dňa 19.05.2017 asi o 21.10 hod. ako nevodič viedol v Českej republike od obce Babylon smerom na obec Havlovice osobné motorové vozidlo továrenskej značky Renault Laguna, evidenčného čísla SK XXX BB po predchádzajúcom požití liehových nápojov s hladinou najmenej X,XX g/kg alkoholu v krvi, pričom počas jazdy v katastri obce Havlovice po prejazde miernej pravotočivej zákruty, riadenie vozidla nezvládol a s týmto havaroval, pričom ako vodič porušil ustanovenie § 4 ods. 2 písm. d/ v nadväznosti na ust. § 137 ods. 2 písm. a/, o/ zákona č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Na hlavnom pojednávaní prokurátor predniesol obžalobu s tým rozdielom v porovnaní s písomným vyhotovením, že namiesto slovného spojenia „ako nevodič“ v 1. riadku skutkovej vety uviedol slovné spojenie „bez vodičského oprávnenia“.

Na hlavnom pojednávaní obž. L. X. urobil vyhlásenie podľa § 257 ods. 1 písm. b/ Tr. por., že je vinný zo skutku, ktorý je uvedený v obžalobe.

Vzhľadom na to, že obžalovaný Xer X. po zákonom poučení vyhlásil, že je vinný zo spáchania skutku, ktorý je uvedený v obžalobe, súd u neho v zmysle § 333 ods. 3 Tr. por. otázkami zistil:

písm. c/ - či rozumie, čo tvorí podstatu skutku, ktorý sa mu kladie za vinu,

písm. d/ - či bol poučený o svojich právach, najmä o práve na obhajobu, či mu bola daná možnosť na slobodnú voľbu obhajcu a či sa s ním mohol radiť o spôsobe obhajoby,

písm. f/ - či rozumie právnej kvalifikácii skutku,

písm. g/ - či bol oboznámený s trestnými sadzbami, ktoré zákon ustanovuje za trestný čin mu kladený za vinu,

písm. h/ - či sa dobrovoľne priznal a uznal vinu za spáchaný skutok, ktorý sa mu kladie za vinu.

Na všetky tieto otázky obžalovaný F. X. odpovedal „ÁNO“.

V zmysle § 257 ods. 6 Tr. poriadku súd zistil stanovisko prokurátora, pričom ten navrhol, aby súd prijal vyhlásenie obžalovaného. Následne súd postupujúc podľa § 257 ods. 7 Tr. poriadku uznesením rozhodol, že vyhlásenie obžalovaného prijíma a zároveň vyhlásil, že dokazovanie v rozsahu, v akom obžalovaný priznal spáchanie skutku, sa nevykoná, teda čo do výroku o vine a na hlavnom pojednávaní sa vykoná iba dokazovanie súvisiace s rozhodnutím o druhu a výmere trestu, ako aj o náhrade škody.

Na hlavnom pojednávaní súd vykonal dokazovanie výsluchom obžalovaného, odborným vyjadrením, listinnými dôkazmi a to: návrhom poškodenej právnickej osoby, odpisom z registra trestov ČR, evidenčnou kartou vodiča, charakteristikou obce, odpisom z registra trestov, výpisom z registra priestupkov, ako aj pripojeným priestupkovým spisom ORPZ Svidník sp. zn. ORPZ-SK-ODI2-131/2014-P.

Pri určovaní druhu a výmery trestu uloženého obžalovanému sa súd riadil základnými zásadami uvedenými v ustanovení § 34 Tr. zákona a bral teda do úvahy konkrétne okolnosti spojené so spôsobom

spáchania trestného činu a jeho následkom, zavinením, poľahčujúcimi a priťažujúcimi okolnosťami, osobou páchatela, jeho pomermi a možnosťou jeho nápravy.

U obžalovaného súd zistil 2 poľahčujúce okolnosti a to tie, že obžalovaný sa k skutku priznal a úprimne ho oľutoval (§ 36 písm. l/ Tr. zákona) a že napomáhal pri objasňovaní trestnej činnosti príslušným orgánom (§ 36 písm. n/ Tr. zákona), keď urobil neodvolateľné vyhlásenie o vine podľa § 257 ods. 1 písm. b/ Tr. zákona (viď napr. rozsudok Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 23To/70/2015 zverejnený v ZSP č. 1/2019), pričom nezistil žiadnu priťažujúcu okolnosť.

Z výpovede obžalovaného súd zistil, že obžalovaný v súčasnosti žije v Nemecku, kde je riadne zamestnaný a so svojou priateľkou očakávajú v krátkej dobe narodenie dieťaťa. U obžalovaného ide o vôbec prvé spáchanie trestného činu. Vzhľadom na charakter spáchaného trestného činu (prečinu), osobu páchatela, ako aj vzhľadom na časový odstup od spáchania trestného činu (ten spáchal pred takmer 2 rokmi) súd dospel k záveru, že u obžalovaného nie je pre naplnenie účelu trestu nevyhnutné uloženie trestu odňatia slobody, ale namiesto neho bude dostačujúce uloženie peňažného trestu ako trestu alternatívneho podľa § 56 ods. 2 Tr. zákona. Súd nezistil, že by sa obžalovaný v minulosti dopustil iných priestupkov ako priestupkov dopravných, pričom páchaniu týchto priestupkov je podľa názoru súdu možné účelnejšie zamedziť zákazom činnosti riadiť motorové vozidlá, ktorý súd súčasne obžalovanému ukladá, ako trestom odňatia slobody či hrozbou jeho výkonu pri podmienenom odsúdení. Podľa výpovede obžalovaného obžalovaný má čistý príjem cca 2000,- eur mesačne, a tak súd dospel k záveru, že zaplatenie peňažného trestu vo výmere 500,- eur je v možnostiach obžalovaného aj napriek ním deklarovaným aktuálnym výdavkom v súvislosti s očakávaným narodením dieťaťa a nezmarí sa tým ani možnosť nahradenia trestným činom spôsobenej škody. Pre prípad úmyselného zmarenia výkonu peňažného trestu súd ustanovil v zmysle § 57 ods. 3 Tr. zákona náhradný trest odňatia slobody vo výmere 2 mesiacov.

Zároveň súd uložil obžalovanému aj trest zákazu činnosti riadiť motorové vozidlá v trvaní 3 roky, pretože trestného činu (prečinu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky) sa dopustil v súvislosti s vedením motorového vozidla, k čomu sa vyžaduje osobitné povolenie. Obžalovaný nielenže viedol motorové vozidlo po požití liehových nápojov s hladinou najmenej 1,99g/kg alkoholu v krvi, čo je takmer dvojnásobok hladiny, ktorá je hranicou medzi priestupkom a trestným činom, motorové vozidlo viedol bez toho, aby mal na vedenie motorového vozidla vodičské oprávnenie a dokonca toto motorové vozidlo viedol tak, že jeho riadenie nezvládol a havaroval s ním, čím spôsobil škodu na majetku. Za najrozhodujúcejšie z hľadiska posudzovania primeranosti dĺžky uloženého trestu zákazu činnosti ale súd považoval to, že z evidenčnej karty vodiča ako aj z pripojeného priestupkového spisu ORPZ Svidník sp. zn. ORPZ-SK-ODI2-131/2014-P súd zistil, že obžalovaný dňa 08.07.2014 spáchal priestupok, keď porušil dopravný predpis (nedal znamenie o zmene smeru jazdy) a pri následnej kontrole bolo zistené, že motorové vozidlo viedol aj napriek tomu, že nebol držiteľom žiadneho vodičského oprávnenia. Za to mu bola uložená pokuta vo výške 700,- eur a zákaz činnosti viesť motorové vozidlo na dobu 36 mesiacov (t.j. 3 roky). Zákaz činnosti viesť motorové vozidlá obžalovanému zanikol na základe upustenia od jeho zvyšku dňa 05.04.2017.

Z uvedeného je zrejmé, že obžalovaný sa dopustil predmetného trestného činu len 1 mesiac a 14 dní po tom, čo u neho bolo upustené od zvyšku zákazu činnosti uloženého mu v trvaní 3 rokov a to taktiež za jazdu bez vodičského oprávnenia. Zákaz činnosti v trvaní 3 rokov uložený v priestupkovom konaní tak evidentne u obžalovaného nevedel k tomu, aby viedol riadny život a to ani na krátku dobu, kedy sa opätovne dopustil konania, ktoré z hľadiska svojho charakteru ako aj spôsobeného následku je konaním nepochybne závažnejším ako predtým spáchaný priestupok.

Obžalovaný vo vzťahu k vyššie uvedenému zákazu činnosti uloženému v priestupkovom konaní uviedol, že sa to stalo v období, kedy pracoval na vodičskom preukaze a chýbalo mu pár týždňov do skúšok. K tomu je potrebné uviesť, že rovnaký argument použil aj v odvolaní proti prvostupňovému správne rozhodnutiu, čo ale jednoznačne vyvrátil odvolací správny orgán, kedy v rozhodnutí (rozhodnutie KRPZ, KDI v Prešove zo dňa 24.04.2015) konštatoval, že ide o tvrdenie nepravdivé, pretože zo zabezpečených podkladov bolo zrejmé, že výcvik v autoškole absolvoval od 21.09.2012 do 03.09.2013, následne 2x neprospeš na skúškach (15.10.2013 a 30.01.2014) z časti vedenie motorových vozidiel, ďalších skúšok sa bez ospravedlnenia nezúčastnil, a tak bolo 14.04.2014 vydané rozhodnutie o neudelení vodičského oprávnenia, ktoré nadobudlo právoplatnosť 08.08.2014. O týchto skutočnostiach ako aj o skutočnosti, že

podmienkou pre vedenie motorového vozidla je to, aby bol držiteľom vodičského oprávnenia, obžalovaný musel v čase spáchania predmetného trestného činu viesť a aj napriek tomu opätovne viedol motorové vozidlo bez vodičského oprávnenia, navyše dokonca po požití alkoholu.

Pokiaľ obžalovaný poukazoval na to, že vodičské oprávnenie potrebuje na dochádzanie do práce a na zabezpečovanie potrieb rodiny (s priateľkou čakajú v najbližšej dobe narodenie dieťaťa), tak obžalovaný uviedol, že za prácou musí dochádzať asi 6km, čo nie je taká diaľka, ktorá by si vyžadovala nutnosť vodičského oprávnenia. Ak obžalovaný očakáva prírastok do rodiny v najbližšej dobe (podľa jeho vyjadrenia v apríli), tak ani uloženie trestu zákazu činnosti v najkratšej možnej výmere 1 rok (trest zákazu činnosti je možné uložiť podľa § 61 ods. 2 Tr. zákona od 1 do 10 rokov) by ho neoprávňoval k vedeniu motorového vozidla v období bezprostredne pred alebo po narodení dieťaťa.

Pre úplnosť súd vo vzťahu k trestu zákazu činnosti poznamenáva, že aj napriek tomu, že pre posúdenie primeranosti trestu je rozhodujúce obdobie pred spáchaním trestného činu, z evidenčnej karty vodiča zistil, že obžalovaný je držiteľom vodičského oprávnenia od 14.12.2017 a len v priebehu roka 2018 sa dopustil 4 priestupkov na úseku dopravy, za ktoré mu boli uložené blokové pokuty (pokuty uložené: 13.02.2018, 17.02.2018, 05.05.2018 a 08.09.2018). Z hľadiska hodnotenia osoby obžalovaného tak súd nemohol dospieť k záveru, že by bol obžalovaný disciplinovaným vodičom a že by sa dokázal zo skôr uložených sankcií (z čias, keď ešte nemal vodičské oprávnenie) poučiť. Preto súd nepovažoval uloženie trestu zákazu činnosti v trvaní kratšom ako 3 roky za dostačujúce na naplnenie účelu trestu.

Z pohľadu len na výšku uložených sankcií je trest uložený týmto rozsudkom (peňažný trest 500,- eur a zákaz činnosti v trvaní 3 rokov) dokonca miernejší ako sankcia uložená za vyššie uvedený priestupok, za ktorý bola obžalovanému uložená pokuta vo výške 700,- eur a zákaz činnosti na 3 roky. Konanie obžalovaného posudzované v tomto konaní (vedenie motorového vozidla pod vplyvom alkoholu s hladinou najmenej 1,99 g/kg alkoholu v krvi bez vodičského oprávnenia, ktoré obžalovaný nezvládol a havaroval) je pritom nepochybne závažnejšie ako konanie, ktoré bolo posúdené ako vyššie uvedený priestupok (vedenie motorového vozidla bez vodičského oprávnenia a nedanie znamenia o zmene smeru jazdy). So samotným odsúdením za trestný čin sú ale spojené závažnejšie dôsledky pre odsúdeného do budúcnosti ako uznanie viny za priestupok (napr. záznam v registri trestov; posudzovanie odsúdenia ako príťažujúcej okolnosti podľa 37 písm. m/ Tr. zákona; pri trestnom čine ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 Tr. zákona v prípade recidívy obligatórne ukladanie trestu zákazu činnosti v hornej polovici trestnej sadby podľa § 61 ods. 3 Tr. zákona). Preto primeranosť uloženej sankcie nie je možné posudzovať len z hľadiska jej výšky ale aj z hľadiska jej charakteru.

V priebehu prípravného konania si poškodené Mesto Domažlice uplatnilo nárok na náhradu škody vo výške 12.000,- Kč, k čomu uviedlo len toľko, že cena za zrubanie a likvidáciu poškodeného stromu je 2.000,- Kč bez DPH. V konaní bolo preukázané (a to odborným vyjadrením), že hodnota poškodenia stromu (jablone) je celkovo 150,- Kč. Iné dôkazy ohľadom výšky škody neboli vykonané, vyžiadali by si ďalšie dokazovanie, ktoré presahuje potreby trestného stíhania a predĺžilo by ho, a preto súd priznal poškodenému len nárok preukázaný odborným vyjadrením vo výške 150,- Kč a so zvyškom uplatneného nároku na náhradu škody súd odkázal poškodeného na civilný proces.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomu rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od jeho oznámenia na Okresnom súde Svidník.

Oznámením rozsudku je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba rozsudok doručiť. Ak sa rozsudok vyhlásil v neprítomnosti takejto osoby, oznámením je až doručenie rozsudku.

Rozsudok môže odvolaním napadnúť prokurátor pre nesprávnosť ktoréhokoľvek výroku, obžalovaný pre nesprávnosť výroku, ktorý sa ho priamo týka, okrem výroku o vine v rozsahu, v ktorom súd prijal jeho vyhlásenie, že je vinný, alebo vyhlásenie, že nepopiera spáchanie skutku uvedeného v obžalobe, poškodený pre nesprávnosť výroku o náhrade škody, zúčastnená osoba pre nesprávnosť výroku o zhabaní vecí. Rozsudok možno napadnúť odvolaním len v niektorej jeho časti alebo sa odvolania výslovne vzdať. Rozsudok možno napadnúť aj preto, že taký výrok nebol urobený, ako aj pre porušenie

ustanovení o konaní, ktoré predchádzalo rozsudku, ak toto porušenie mohlo spôsobiť, že výrok je nesprávny alebo že chýba.

Za obžalovaného môže podať odvolanie aj jeho zákonný zástupca a obhajca a u mladistvého tiež orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately.